

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 6

ТЕМА: ПІДСТАВИ ПРИПИНЕННЯ ПРАВА ВЛАСНОСТІ

Мета практичного заняття: засвоєння, поглиблення та закріплення знань про підстави припинення права власності; закріплення навичок розв'язання кейсів, пов'язаних із застосуванням набутих знань, набуття компетентностей зі складання документів, необхідних для захисту права власності.

Питання для обговорення

1. Підстави припинення права власності з волі власника майна. Відчуження майна. Передача у спадщину. Споживання. Знищення майна. Відмова власника від права власності.
2. Припинення права власності на майно, яке за законом не може належати цій особі.
3. Викуп пам'ятки культурної спадщини як підстава припинення права власності.
4. Примусове відчуження земельних ділянок приватної власності, інших об'єктів нерухомого майна, що на них розміщені, з мотивів суспільної необхідності відповідно до закону.
5. Звернення стягнення на майно за зобов'язаннями власника.
6. Реквізиція як підстава припинення права власності.
7. Конфіскація як підстава припинення права власності.
8. Припинення юридичної особи, смерть власника як підстава припинення права власності.
9. Визнання необґрунтованими активів та їх стягнення в дохід держави як підстава припинення права власності.

Основні терміни і поняття

Підстави припинення права власності, відчуження майна; майно, яке за законом не може належати особі; відмова від права власності; пам'ятка культурної спадщини; примусове відчуження нерухомого майна з мотивів суспільної необхідності; звернення стягнення на майно за зобов'язаннями власника; реквізиція; конфіскація; необґрунтовані активи.

Завдання

1. **З посиланням на норми чинного законодавства зробити порівняльну таблицю наступних юридичних категорій:**
 - 1) викуп нерухомого майна приватної власності для суспільних потреб (ст.350 ЦК) та викуп пам'ятки культурної спадщини (ст.352 ЦК);
 - 2) викуп нерухомого майна приватної власності для суспільних потреб та їх примусове відчуження з мотивів суспільної необхідності (ст.350 ЦК);
 - 3) конфіскації (ст.354 ЦК) та націоналізації;
 - 4) реквізиції (ст.353 ЦК) та конфіскації (ст.354 ЦК).

2. Вирішити кейси:

Кейс 1. Міська рада прийняла рішення про вилучення в А. належної йому на праві приватної власності триповерхової будівлі 1935 р. забудови, яка має статус пам'ятки містобудування місцевого значення. У рішенні зазначалося, що будівля знаходиться у занедбаному стані, руйнується, елементи фасаду тримаються ненадійно, можуть у будь-який час обвалитися, що ставить під загрозу життя і здоров'я містян. Для усунення суспільної небезпеки, та зважаючи на те, що будівля є історичною пам'яткою місцевого значення, місцева влада не може допустити її зруйнування і має намір найближчим часом провести реставраційні роботи за благодійні кошти.

А. звернувся до голови міської ради з вимогою повернути йому у власність будівлю. Йому пояснили, що з дня винесення рішення про примусове вилучення, будівля перейшла у власність територіальної громади. А. звернувся до суду з вимогою про повернення будівлі, яку у нього, на його думку, вилучили незаконно.

Чи задовольнить суд вимоги А.? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на норми чинного законодавства?

Кейс 2. А. – власник автомобіля DODGE RAM державний номер КР 1100 АВ 25 листопада 2025 р. о 13.45 під час руху на власному автомобілі у м. Запоріжжя по пр. Соборному в районі пл. Університетської був зупинений представником територіального відділу Національної поліції. Після перевірки документів на транспортний засіб поліцейський заявив, що у зв'язку із триваючим в Україні воєнним станом автомобіль А. вилучається для потреб оборони України. А. відмовився звільнити салон автомобіля та зателефонував адвокату для роз'яснення власних прав.

В якості адвоката надайте правову оцінку діям поліцейського. Підготуйте проекти відповідних документів.

Тематика презентацій

1. Припинення права власності на майно, яке не може належати особі: особливості правового регулювання.
2. Реквізиція як підстава припинення права власності.
3. Конфіскація як підстава припинення права власності.
4. Викуп земельної ділянки з метою суспільної необхідності як одна з підстав припинення права власності на землю.